

22.10.2019

Asia/3

§ 508

Lumen käsittelyn periaatteet ja toimenpideohjelma

HEL 2019-008782 T 10 05 01

Päätös

Kaupunkiympäristölautakunta päätti panna asian viikoksi pöydälle.

Käsittely

Asian aikana kuultavana oli projektinjohtaja Jyrki Paavilainen. Asiantuntija poistui kuulemisensa jälkeen kokouksesta.

Pöydällepanoehdotus:

Mikko Särelä: Pyydän asian pöydälle seuraavaan kokoukseen.

Kaupunkiympäristölautakunta päätti yksimielisesti panna asian pöydälle.

Vastaehdotus:

Sirpa Asko-Seljavaara: Lisätään kohtaan 3.5.D:

Helsinki selvittää aktiivisesti vaihtoehtoisia ratkaisuja lumen merivastaa-
ntoon lopettamiseksi ja pyrki kaupunginvaltuuston 25.9.2019 päätöksen
mukaan lopettamaan lumen mereen kaadon viimeistään talvella 2021.

Sirpa Asko-Seljavaaran vastaehdotusta ei kannatettu, joten se raukesi.

Esittelijä

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Jyrki Paavilainen, projektinjohtaja, puhelin: 310 25896
jyrki.paavilainen(a)hel.fi

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Päätösehdotus

Kaupunkiympäristölautakunta päättää hyväksyä Helsingin lumen käsittelyn periaatteet ohjeellisesti noudatettavaksi sekä toimenpiteet toteutettavaksi kaupunkiympäristön toimialalla.

Tiivistelmä

Lumen käsittelyn periaatteet on laadittu seuraaville talvihoidon osa-alueille: kokonaisvastuuhoido, katujen ylläpitopitoluokitukset ja palvelutasot, lumen auraus ja kuljetus, lumen kasaus sekä lumen vastaanotto ja sulatus.

Lumen käsittelyn periaatteilla mahdollistetaan kaupungin toiminta ja resurssit muuttuvissa tilanteissa, yhtenäistetään ja tehostetaan toimintatapoja, sekä määritetään perusteet palveluntuottajien ja muiden toimijoiden (esim. kiinteistönomistajat) ohjaamiselle. periaatteiden taustalla ovat maankäyttö- ja rakennuslaki, tieliikennelaki sekä laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta. Periaatteet pohjautuvat myös kaupungin ylläpidon tuotekortteihin sekä katujen hallinnollisiin ja ylläpitoluokituksiin. Lumen käsittelyn periaatteilla vastataan osaltaan kaupungin strategiaohjelman tavoitteisiin.

Periaatteiden jalkauttamiseksi kaupungin toimintaan on laadittu toimenpideohjelma ja periaatteiden sisältö tullaan tarkistamaan vuosittain.

Esittelijän perustelut

Taustatiedot

Yleisten alueiden ylläpidon strateginen, taktinen ja operatiivinen suunnittelu ovat tärkeä osa kestävästä kaupunkisuunnittelusta ja kadunpitoa. Ylläpidon tehtävistä erityisesti talvihoidon pitkäjänteinen huomio otaminen kaavoituksessa ja suunnittelussa vähentää päästöjä, melua ja muita ympäristöhaittoja ja siten lisää alueiden viihtyisyyttä sekä parantaa liikenneturvallisuutta. Suunnitelmallisuudella voidaan myös vastata kaupungin ylläpidolle asetettuihin tehokkuusvaatimuksiin, vähentää talvihoidon kustannuksia ja varautua lumen käsittelytarpeen kasvuun tiivistyvässä kaupunkiympäristössä.

Lumen käsittelyn periaatteilla mahdollistetaan viranomaisen toiminta ja resurssit muuttuvissa tilanteissa, yhtenäistetään ja tehostetaan toimintatapoja sekä määritetään perusteet palveluntuottajien ja muiden toimijoiden (esim. kiinteistönomistajat) ohjaamiselle. Kaupunginhallitus on päätöksessään jo vuonna 2013 ottanut kantaa entistä tehokkaampaan lumilogistiikkaan ja edellyttänyt, että uudistettu talvihoidon valmiussuunnitelma laaditaan lumitöiden nopeuttamiseksi. Toiseksi on edellytetty suunnitelmaa siitä, miten talvihoidon kustannuksia hallitaan ja menot kohdennetaan paremmin. Lisäksi on edellytetty esitystä siitä, miten yleiskaavoituksessa ja asemakaavoituksessa sekä maankäyttöön liittyvissä investointihankkeissa valmistaudutaan talvihoitoon. Lumen käsittelyn periaatteilla vastataan osaltaan kaupungin strategiaohjelman tavoitteisiin.

Lumen käsittelyn periaatteiden taustalla ovat maankäyttö- ja rakennuslaki, tieliikennelaki sekä laki kadun ja eräiden yleisten alueiden kunnossa- ja puhtaanapidosta (erityisesti §14). Periaatteet pohjautuvat myös kaupungin ylläpidon tuotekortteihin sekä katujen hallinnollisiin ja ylläpitoluokituksiin.

Lumen käsittelyn periaatteet on laadittu seuraaville talvihoidon osaluueille: kokonaisvastuuhoito, katujen ylläpitopitoluokitukset ja palvelutasot, lumen auraus ja kuljetus, lumen kasaus sekä lumen vastaanotto ja sulatus. Periaatteissa esitetään myös lumen käsittelyverkosto ja lumen käsittelyn vastuut. Periaatteiden sisältö tarkistetaan vuosittain.

Tavoitteet

Lumen käsittelyn periaatteiden tavoitteena on

- kehittää lumen alueellista käsittelyä (lähilumi)
- tehostaa talvikunnossapitoa
- varmistaa yhtenäinen talvikunnossapidon laatutaso
- vähentää lumen käsittelyn haittavaikutuksia
- kehittää lumen käsittelyyn liittyvää yhteistoimintaa ja vuorovaikutusta.

Toimenpiteet

Periaatteiden sisältämässä toimenpideohjelmassa on esitetty 17 konkreettista toimenpidettä, joilla lumen käsittelyn periaatteet jalkautetaan kaupungin toimintaan. Ohjelman toimenpiteet ovat valikoituneet periaatteiden laadinnan yhteydessä ja ne koskevat koko kaupunkiympäristön toimialaa. Toimenpideohjelman toteuttaminen edellyttää jatkuvaa tiedon jakamista, yhteistyön tiivistämistä ja tavoitteiden, prosessien sekä roolien selkiyttämistä kaupungin eri toimijoiden kesken.

Lumen käsittelyn kehittämistä koordinoiva työryhmä eli lumityöryhmä vastaa toimenpideohjelman seurannasta ja arvioinnista. Toimenpiteiden vastuutahot vastaavat ohjelman toteuttamisesta. Muut tahot osallistuvat toteutukseen tarpeen mukaan.

Seuranta ja raportointi

Toimenpideohjelman etenemistä seurataan lumityöryhmässä. Toimenpideohjelman etenemisestä sekä ohjelman tuloksista ja vaikuttavuudesta tehdään arviointi vuosittain Kympin johtoryhmälle. Arvioinnin yhteydessä toimenpideohjelman sisältöä voidaan tarvittaessa päivittää ja ohjelman piiriin ottaa uusia toimenpiteitä tarpeen mukaan. Myös lumen käsittelyn periaatteiden sisältö tarkistetaan vuosittain.

Esittelijä

Postiosoite
PL 58200
00099 HELSINGIN KAUPUNKI
kaupunkiymparisto@hel.fi

Käyntiosoite
Sörnäistenkatu 1
Helsinki 10
<https://www.hel.fi/>

Puhelin
09 310 1691
Faksi

Y-tunnus
0201256-6

Tilinro
FI06 8000 1200 0626 37
Alv.nro
FI02012566

22.10.2019

Asia/3

kaupunkiympäristön toimialajohtaja
Mikko Aho

Lisätiedot

Jyrki Paavilainen, projektinjohtaja, puhelin: 310 25896
jyrki.paavilainen(a)hel.fi

Liitteet

1 Lumen käsittelyn periaatteet ja toimenpideohjelma

Muutoksenhaku

Muutoksenhakukielto, valmistelu tai täytäntöönpano

Tiedoksi

Kymp/ Hildén, Manninen

Päätöshistoria

Kaupunkiympäristölautakunta 08.10.2019 § 498